

JĘZYK MALTAŃSKI

historia, ciekawostki, przydatne zwroty

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Język maltański, z maltańskiego „Malti”, ma fascynującą historię, która odzwierciedla bogatą kulturową mozaikę Malty. Jest to jedyny semicki język urzędowy Unii Europejskiej i jedyny, który rozwinął się z arabskiego wprowadzonego na Maltę w okresie od IX do XII wieku przez arabskich najeźdźców z Afryki Północnej. Co interesujące, język maltański zachował wiele cech charakterystycznych dla arabskiej grupy języków. Równocześnie uległ znacznemu wpływowi języków romańskich, głównie włoskiego i sycylijskiego, a także angielskiego.

Język maltański

A a art

Dofinansowane przez
Unię Europejską

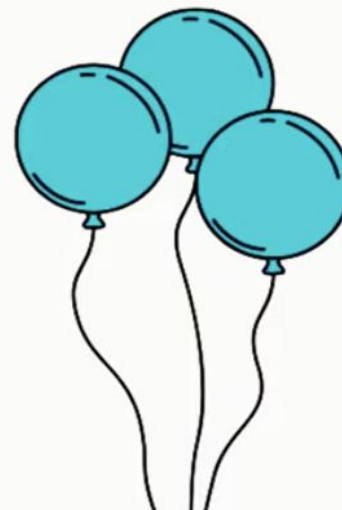
Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

B b
ballun

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język
maltański

Ċ ċ
ċavetta

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

D d
dar

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język
maltański

E e
elmu

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język
maltański

F f

forn

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język
maltański

Ġ ġ
ġelat

Dofinansowane przez
Unię Europejską

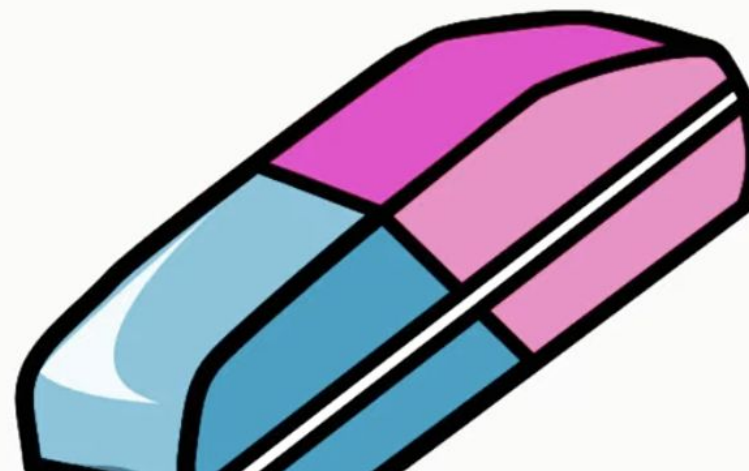
Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język
maltański

G g
gomma

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

GH gh
ghasfur

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

H h
hena

Dofinansowane przez
Unię Europejską

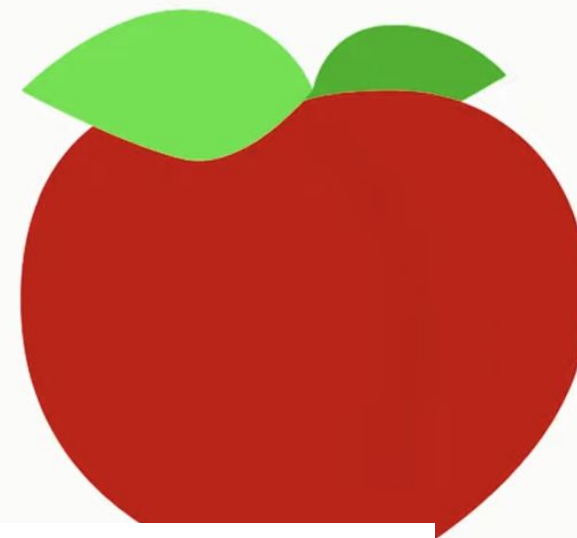
Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Ħ ħ
ħawħa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

li
ittra

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

**IE ie
ieqaf**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Jj
jott

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

K k

kejk

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

LI
lampa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

M m mara

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

N n

nar

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

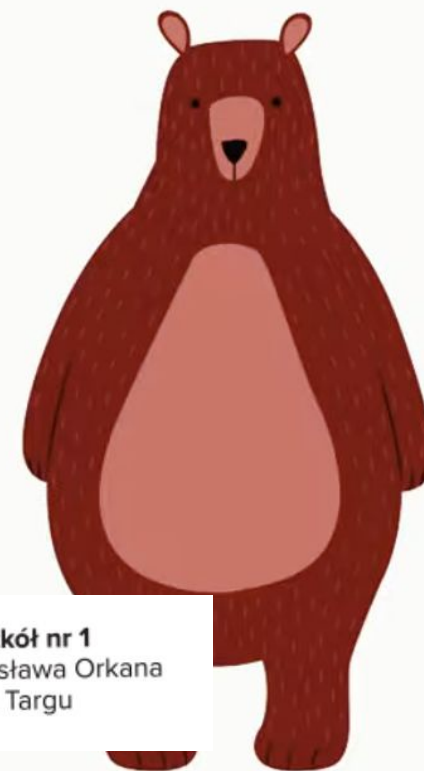

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

O o

ors

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

P p
pa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Q q
qattus

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Q q
qattus

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

R r
ras

Dofinansowane przez
Unię Europejską

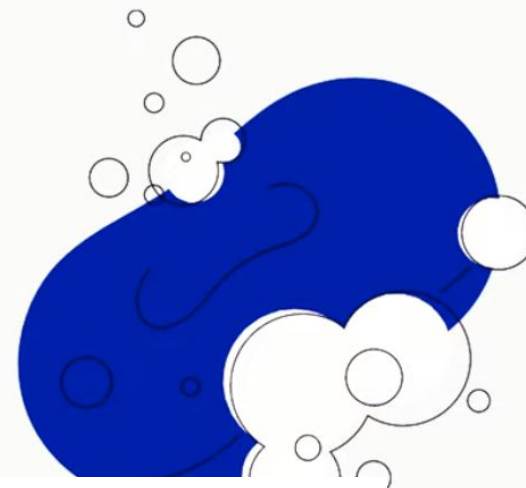
Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

S s
sapuna

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

T t
tina

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

U u umbrella

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

V v
vann

Dofinansowane przez
Unię Europejską

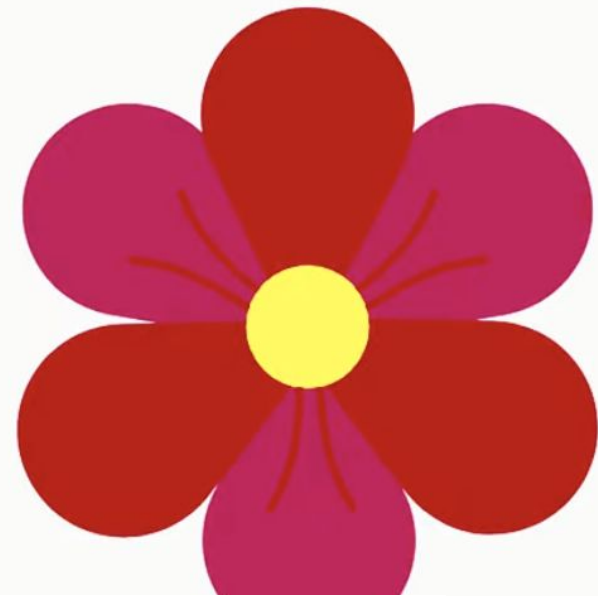
Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

W w warda

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

X x

xawer

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

ż ż
zejt

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Język maltański

Zz zalza

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Spróbujmy wypowiedzieć poprawnie nazwy znanych maltańskich miejscowości:

Birżebbuġa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Bugibba

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Ćirkewwa

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Għajn Tuffieħa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Had-Dingli

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Hal-Luqa

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Hal Qormi

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

#al Tarxien

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Haż-Żebbug

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

II-Gżira

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

In-Naxxar

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Is-Sigggiewi

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Is-Swieqi

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Ix-Xagħra

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Iż-Żebbuġ

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Iż-Żejtun

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Iż-Żurrieq

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

L-Għarb

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Mellieħa

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Marsaxlokk

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Qawra

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

San Pawl il-Baħar

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Ta'Xbiex

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Tal-Mixta

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Kuchnia maltańska

- Bliskość Włoch spowodowała rozpowszechnienie na Malcie potraw z makaronu, po Brytyjczykach zostały steki, szarlotka i smażona ryba z frytkami. Autentyczne maltańskie potrawy należą do kuchni śródziemnomorskiej.
- Najbardziej charakterystyczny napój to Kinnie - maltańska wersja coca-coli, z pomarańczową goryczką, ponoć świetnie gasi pragnienie i jest przepyszna!

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Dobłą przekąską, a nawet głównym daniem, może być duża, sycąca kanapka zwana „ftira”.
Nadzienienie to pasta rybna (sardynki, tuńczyk), ziemniaki, świeże pomidory, cebula, kapary i oliwki.
„Ftira” wygląda jak sporych rozmiarów burger, a stanowiącą jej podstawę bułka jest często opiekana.

Ftira

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Będąc na Malcie obowiązkowo należy spróbować tradycyjnych maltańskich pastizzi.

Zrobione są z ciasta francuskiego ze smacznym środkiem - tradycyjnie z sera ricotta lub groszku.

W ostatnim czasie pojawiły się nowe warianty tej smacznej przekąski: z kurczakiem, z grzybami, ze szpinakiem.

To wizytówka i symbol Malty.

Pastizzi

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Ġbejna

**Owczy ser, który podaje się
świeży, podsuszony lub
przyprawiony**

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Aljotta – zupa rybna, przyprawiona cebulą i ziołami

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Timpana

Makaron z kruchym wierzchem.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Fenek biz-Zalza

**Potrawka z królika
z dodatkiem cebuli,
ziół i wina.**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu**

Brungiel

Nadziewane bakłażany

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Religia i kultura

- Malta to kraj o wielkim sercu i głębokim poszanowaniu dla wartości religii katolickiej. Na terytorium kraju odnajdziemy ponad 360 kościołów katolickich.
- Od wieków kultura maltańska jest kojarzona z Czerwonym Krzyżem i działalnością charytatywną. Społeczeństwo zamieszkujące Maltę wyróżnia się wysoką kulturą, która objawia się w kultywowaniu wszelkich tradycji. Naród Malty charakteryzuje się takimi cechami jak uprzejmość, pogoda ducha i pobłażliwość.
- Malta jest uważana za najbardziej katolicki kraj w Europie (poza Watykanem). Około 98% Maltańczyków to katolicy.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Ciekawostki:

- ❑ Uroki wyspy przykuły uwagę producentów filmowych. Powstało tu wiele słynnych produkcji m.in. Gladiator, U-571, Troja, czy Agora. Również polscy reżyserzy wykorzystali piękno kraju w serialu: Kryminalni.
- ❑ Dwukrotnie Maltę odwiedził papież Jan Paweł II - w roku 1990 i mieszkańcy Gozo uczcili ten fakt pomnikiem, przedstawiającym postać papieża-Polaka.
- ❑ Maltańskie monety euro są wyposażone w Krzyż maltański na 2 € i 1 €
- ❑ Najważniejszym dniem na Maltzie jest 8 września - zbiegają się wtedy trzy najistotniejsze dla Maltańczyków daty: rocznica wielkiego zwycięstwa nad Turkami, zakończenie oblężenia w czasie II wojny światowej i święto Matki Bożej.

- ❑ Malta znana jest z wielu atrakcji turystycznych. Każdego roku organizowane są tu liczne imprezy kulturalne. Na Maltzie liczne grupy młodzieżowe.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu

Prezentacja powstała w ramach projektu Erasmus+: „Doskonalenie zawodowe nauczycieli wsparciem dla rozwoju szkoły”, realizowanego w Zespole Szkół nr 1 im. Władysława Orkana w Nowym Targu w ramach sektora Edukacja Szkolna, Akcja 1 programu Erasmus+ (nr 2024-1-PL01-KA122-SCH-000214283).

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Rzeczpospolita
Polska

Zespół Szkół nr 1
im. Władysława Orkana
w Nowym Targu